

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
ETIKOS KOMISIJA**

**SPRENDIMAS
DĖL VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO JAUNIAUS GRIKŠO**

2025 m. liepos 17 d. Nr. T-9-158
Varėna

Varėnos rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Etikos komisija) 2025 m. liepos 10 d. posėdyje, kuris vyko mišriu būdu, dalyvaujant Komisijos priminkei Daivai Tamulevičienei, Komisijos nariams: Michailui Golubevui, Daliui Lukminui, Mariui Krakauskui, Gediminui Sausaičiui, išnagrinėjo Varėnos rajono savivaldybės vicemero Alvydo Verbicko 2025 m. balandžio 9 d. skundą „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos nario Jauniaus Grikšo veiksmų“ (toliau – Skundas) ir, įvertinusi tyrimo metu surinką medžiagą,

n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

Skunde pateikta informacija, kad 2025 m. kovo 18 d. vyko Matuizų seniūnijos išplėstinė seniūnaičių sueiga, kurios metu:

1. Dalyvaujant vietinės bendruomenės atstovams, Varėnos rajono savivaldybės tarybos narys Jaunius Grikšas uždavė Varėnos rajono savivaldybės vicemerui Alvydui Verbickui klausimą dėl Varėnos sveikatos centro Matuizų medicinos punkto uždarymo, tačiau neleido jį atsakyti ir kalbėjo pakeltu tonu. Tokį tarybos nario elgesį pastebėjo ir [redacted] kuri atkreipė Jauniaus Grikšo dėmesį į jo veiksmis keliamą nepagarbą susirinkusiems.

2. Jauniui Grikšui pakeltu tonu uždavus klausimą dėl kelių finansavimo, [redacted] paprašė liautis taip elgtis, tačiau tarybos narys toliau kalbėjo pakeltu tonu ir pats atsakė į savo paties iškeltą klausimą.

3. Nors išplėstinė seniūnaičių sueiga ir patvirtino Matuizų seniūnijos 2024 metų veiklos ataskaitą, tačiau nepagarbus Jauniaus Grikšo elgesys visų susirinkusiųjų ir Alvydo Verbicko atžvilgiu nesiliovė, todėl seniūnaičių sueiga negalėjo būti tęsiama.

4. Pasibaigus išplėstinei seniūnaičių sueigai, Jaunius Grikšas agresyviai priėjęs kreipėsi į Alvydą Verbicką necenzūriniais žodžiais, o tą girdėjo ir [redacted], kuris buvo pasibaisėjęs tokiu politiko elgesiu.

5. Dėl nepagarbaus politiko elgesio visų susirinkusių ir Alvydo Verbicko atžvilgiu, Etikos komisijai nori ir gali paliudyti visi seniūnijos darbuotojai, dalyvavę sueigoje, tai [redacted]

Skunde teigiama, kad Varėnos rajono savivaldybės tarybos narys Jaunius Grikšas turi vadovautis pavyzdingumo, padarumo, pagarbos žmogui ir valstybei, t. y., Valstybės politikų elgesio principais.

Alvydas Verbickas prašo ištirti, ar šiame Skunde aprašytas Varėnos rajono savivaldybės tarybos nario Jauniaus Grikšo elgesys nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse (toliau – Elgesio kodekso) nustatytų valstybės politikų elgesio principų – pagarbos žmogui ir valstybei, padarumo, pavyzdingumo ir (ar) kitų valstybės politikų elgesio principų.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. 2025 m. kovo 18 d. vyko Matuizų seniūnijos išplėstinė seniūnaičių sueiga, kurioje kartu su Matuizų kaimo bendruomenės atstovais dalyvavo ir Varėnos rajono savivaldybės vicemeras Alvydas Verbickas bei Varėnos rajono savivaldybės tarybos narys Jaunius Grikšas.

2. Vykusios seniūnaičių sueigos metu Varėnos rajono savivaldybės tarybos narys Jaunius Grikšas savo veiksmais (pvz.: pakeltu kalbėjimo tonu, pertraukimais, nekonstruktyviais pasisakymais ar kito pobūdžio elgesiu) galimai sudarė sąlygas trukdyti sklandžiam sueigos darbui. Galimai Varėnos rajono savivaldybės vicemero Alvydo Verbicko atžvilgiu buvo pasakyti įžeidžiantys ir (ar) žeminantys (necenzūriniai) žodžiai. Tokie veiksmai gali būti vertinami kaip nesuderinami su Elgesio kodekso 4 straipsnio 1, 5, 6 punktuose nustatytais elgesio principais, įskaitant pagarbą demokratiniam procesui, kitų asmenų nuomonei bei konstruktyvų dialogą.

3. 2025 m. balandžio 15 d. vykusiame Komisijos posėdyje buvo nuspręsta pradėti Jauniaus Grikšo elgesio tyrimą, remiantis Varėnos rajono savivaldybės vicemero Alvydo Verbicko 2025 m. balandžio 9 d. skundu.

Varėnos rajono savivaldybės tarybos nario Jauniaus Grikšo paaiškinimas

Varėnos rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija 2025 m. balandžio 17 d. raštu Nr. T-9-135(1.13.) „Informacija apie pradėtą tyrimą“ informavo Varėnos rajono savivaldybės tarybos narį Jaunį Grikšą, kad dėl galimai pažeistų Elgesio kodekse nustatytų elgesio principų buvo pradėtas tyrimas. Taip pat buvo prašoma pateikti rašytinį paaiškinimą bei atvykti į Etikos komisijos posėdį, kuris vyko 2025 m. gegužės 7 d. 15.00 val. Varėnos rajono savivaldybės posėdžių salėje (III a.). Posėdžio metu Etikos komisija iš klausė žodinius paaiškinimus, uždavė su tyrimu susijusius klausimus.

Varėnos rajono savivaldybės tarybos narys Jaunius Grikšas 2025 m. balandžio 28 d. pateikė rašytinį paaiškinimą, kuriame teigiama, kad „Alvydo Verbicko skunde išdėstyti teiginiai neatitinka

tikrovės. Tą patvirtina Etikos komisijos posėdyje dalyvavę komisijos nariai, kurie taip pat dalyvavo ir skunde įvardintoje Matuizų seniūnijos ataskaitoje (žiūrėti Etikos komisijos posėdžio įrašą, kuris prieinamas per Youtube platformą: <https://www.youtube.com/watch?v=nDe9tnqYobU> nuo 7:00 min.). išsamesnius paaiškinimus, jeigu Etikos komisija nuspės tęsti šį tyrimą, pateiksiu gegužės 7 d. 15:00 val. planuojamame Etikos komisijos posėdyje.“

2025 m. gegužės 7 d. Etikos komisijos posėdyje dalyvavęs Varėnos rajono savivaldybės tarybos narys Jaunius Grikšas paaiškinimą pateikė ir žodžiu, pagal pateiktą skundą:

1. Jaunius Grikšas teigė, kad atsakant į pirmąjį A. Verbicko skundo klausimą, jis labai atsakingai kėlė problemas dėl medicinos punktų uždarymo ir norėjo sužinoti žmonių nuomonę. Vėliau šį klausimą peradresavo A. Verbickui, kadangi jis kuruoja šią sritį.

Prasidėjo diskusija. Žmonės pareiškė norą, kad punktas būtų atidarytas ir diskusija baigėsi. J. Grikšas dar kartą peradresavo klausimą A. Verbickui, tačiau šis pareiškė, kad į klausimą neatsakinės, nes ne to čia atvyko. J. Grikšas dar kartą paklausė, t. y. reformulavo klausimą: kodėl tokia situacija, kad punktai, kurie turi dirbti, nedirba? Taip pat pasakė, kad Varėnos sveikatos centro direktorius jam yra sakęs, jog šeimos gydytojų netrūksta. Tai reiškia, kad nėra jokių kliūčių medicinos punktam nedirbti. Kol buvo uždavinėjamas šis klausimas, A. Verbickas kelis kartus pertraukė J. Grikšą, pasiūlė išgerti raminančių, pasiūlė nesinervinti. Pats J. Grikšas atsakė A. Verbickui dviem žodžiais: „Ponas Verbickai, ar Jūs turite supratingumo ir supratimo“. Dėl pakelto tono J. Grikšas pasisakė, kad nežino, nes nebuvo dėl ko kelti toną. Tiesiog uždavinėjo klausimus. Jokių pastabų dėl pakelto tono jis tikrai nesulaukė.

Etikos komisijos narys Marius Krakauskas uždavė klausimą: ar buvo naudojama nenormatyvinė leksika ir nebūtinai iš J. Grikšo pusės, gal iš oponento?

J. Grikšas pasakė, kad oponentas siūlė jam pasitikrinti sveikatą, reguliariai išgerti raminančių. Be to, vis reiškė nepasitenkinimą, kodėl šiam yra užduodami klausimai. J. Grikšas pasakė, kad gal A. Verbickui nervai neišlaikė. Taip pat sakė, kad D. Lukminas išsamiai pateikė informaciją žmonėms apie kelius. Taip pat jis uždavė ir klausimų, tačiau A. Verbickas neatsakinėjo. Vėliau klausimus uždavinėjo P. Saulevičius dėl pastato „vaiduoklio“. A. Verbickas išreiškė nepasitenkinimą ir nenorėjo atsakyti.

G. Sausaitis paprieštaravo J. Grikšui, kad nebuvo jokio nepasitenkinimo, tačiau J. Grikšas tikino, kad buvo.

Vėliau tęsė, kad seniūnaičių sueigoje, kai jau visi žmonės buvo išsisakę, J. Grikšas iškėlė klausimą dėl medicinos punktų.

D. Tamulevičienė paklausė, ar [redacted] atkreipė J. Grikšo dėmesį į tai, kad kelia nepagarbą susirinkusiems? Jaunius Grikšas patikino, kad jokios pastabos nėra gavęs. Taip pat pasakė, kad be A. Verbicko įžeidžiamų žodžių, jis jokių pastabų nėra gavęs.

G. Sausaitis prieštaravo J. Grikšui ir pasakė, kad vis tik diskusija įgavo pagreitį, pasikarščiuota buvo.

2. Skunde buvo nurodyta, kad svarstant klausimą dėl kelių finansavimo J. Grikšas kalbėjo pakeltu tonu ir pats atsakinėjo į savo užduotus klausimus. J. Grikšas pasakė, kad nežino net ką

komentuoti, nes šiuo klausimu J. Grikšas visai nešnekėjo ir nedalyvavo diskusijoje, klausimus uždavinėjo D. Lukminas. Teigė, kad skunde yra parašytas melas.

3. Skunde buvo nurodyta, kad dėl J. Grikšo elgesio seniūnaičių sueiga negalėjo būti tęsiama.

J. Grikšas teigė, kad ataskaita nebuvo patvirtinta, nes nebuvo kvorumo. Atėjęs vyriausiasis seniūnaitis pasiūlė sueigą pabaigti ir pakvietė išgerti kavos. J. Grikšas, pasakė, kad jokio negražaus elgesio ten nebuvo, kurio pagrindu, kaip skunde teigiama, buvo nutraukta seniūnaičių sueiga. D. Tamulevičienė pasiteiravo, kodėl nebuvo patvirtinta ataskaita J. Grikšas pasakė, kad nebuvo susirinkusių septynių seniūnaičių. D. Tamulevičienė dar pasiteiravo, ar buvo tvirtinimo procedūra? J. Grikšas patikino, kad balsavimo nebuvo. Taip pat sakė, kad trečias skundo punktas yra netiesa, nes, anot J. Grikšo, seniūnaičių sueigos jis nenutraukė.

4. Dėl skunde nurodytos aplinkybės, kad J. Grikšas naudojo necenzūrinius žodžius.

J. Grikšas teigia, kad kai jis kalbėjo su [redacted], prie jų priėjo A. Verbickas, kuris ir pradėjo jį įžeidinėti. D. Tamulevičienė paklausė, ar buvo naudojami necenzūriniai žodžiai? J. Grikšas pasakė, kad nebuvo ten nieko tokio necenzūriško. Dar D. Tamulevičienė patikslino klausimą, ar iš J. Grikšo pusės nebuvo necenzūrinių žodžių? J. Grikšas pasakė, kad nebuvo. M. Krakauskas pasakė, kad kai vyksta diskusija yra normalu šiek tiek pasikarščiuoti, aktyviai dalyvauti pokalbyje, tačiau jokia būdu negalima įžeidinėti, negalima meluoti, negalima siuntinėti. M. Krakauskas pasiteiravo, ar negalėtų J. Grikšas pasakyti, kokią leksiką vartojo A. Verbickas? J. Grikšas pažymėjo, kad A. Verbickas pasakė, jog J. Grikšas nieko nežino ir nieko neišmano.

5. Dėl skunde teigiamos aplinkybės, kad J. Grikšo elgesys yra nepagarbus susirinkusiųjų atžvilgiu.

J. Grikšas teigė, kad jo elgesys buvo adekvatus, kad jis nenutraukė seniūnaičių sueigos, kad seniūnaičių sueigą nutraukė [redacted], kuris pakvietė visus išgerti kavos. Jis teigė, kad net ir [redacted] kuri, anot A. Verbicko, per seniūnaičių sueigą jį ramino, pakvietė išgerti kavos, siūlė sumuštinį.

Varėnos rajono savivaldybės vicemero Alvydo Verbicko paaiškinimas

Varėnos rajono savivaldybės Etikos komisija 2025 m. balandžio 17 d. raštu Nr. T-9-134(1.13.) „Informacija apie pradėtą tyrimą“ informavo Varėnos rajono savivaldybės vicemerą Alvydą Verbicką, kad atsižvelgiant į pateiktą skundą Etikos komisija pradėjo tyrimą. Taip pat buvo prašoma atvykti į Etikos komisijos posėdį, kuris vyks 2025 m. gegužės 7 d. 15.00 val. Varėnos rajono savivaldybės posėdžių salėje (III a.). Posėdžio metu Etikos komisija išklaussys žodinius paaiškinimus, užduos su tyrimu susijusius klausimus.

A. Verbickas sakė, kad turi pareigą kreiptis į Etikos komisiją su prašymu dėl skunde dėstomų parodymų ir visų susijusių aplinkybių įvertinimo. A. Verbickas teigė, kad gaila gaišti Etikos komisijos laiką, kai J. Grikšas bando įtikinėti Komisiją meluodamas. Pripažino, kad skunde dėstomų teiginių chronologija gali būti ir netiksli, tačiau esmės tai nekeičia. Skundas buvo pateiktas dėl J. Grikšo elgesio seniūnaičių sueigoje, dėl jo netinkamo elgesio gali paliudyti ir kiti seniūnaičių sueigoje dalyvavę asmenys.

Taip pat sakė, kad yra tokia praktika, kai seniūnaičių sueigoje dalyvauja ir savivaldos atstovas, t. y. vienas iš vadovų, kuris pristato nuveiktus darbus, informuoja apie būsimus. Atvyksta ir policijos atstovas arba koks nors kitas bendruomenės narys, kuris pristato tos seniūnijos aktualijas. A. Verbickas teigė, kad to padaryti nebuvo galimybės kitiems sueigoje dalyvavusiems įstaigų, institucijų, bendruomenės atstovams dėl J. Grikšo elgesio – jis tiesiog nutraukė sueigą. Apgailestavo, kad negalėjo pristatyti, ką nuveikė, ką planuoja, tiesiog pasidžiaugt, kas yra gero, kas yra blogo. Be to, net ir [redacted] negalėjo pristatyti savo pranešimo, nes nebuvo galimybės.

D. Lukminas pasiteiravo, kokie J. Grikšo veiksmai rodė darbuotojams nepagarbą susitikime. A. Verbickas atsakė, kad tai jo tonas, kalbėsena, gestikuliacija.

D. Lukminas paprašė pakomentuoti antrąjį skundo klausimą. A. Verbickas atsakė, kad [redacted] bandė situaciją sušvelninti ir paprašė tarybos nario Jauniaus Grikšo liautis kalbėti pakeltu tonu, tačiau jis į prašymą nereagavo ir toliau elgėsi netinkamai.

D. Tamulevičienė patikslino klausimą, ar J. Grikšas uždavė klausimą dėl kelių finansavimo? A. Verbickas pasakė, kad jį uždavė D. Lukminas, tačiau komentarus sakė J. Grikšas ir seniūnijos darbuotoja paprašė liautis elgtis nederamai.

D. Tamulevičienė pasiteiravo A. Verbicko, ar buvo pritarta seniūnaičių sueigos ataskaitai? A. Verbickas teigė, kad ataskaita buvo priimta.

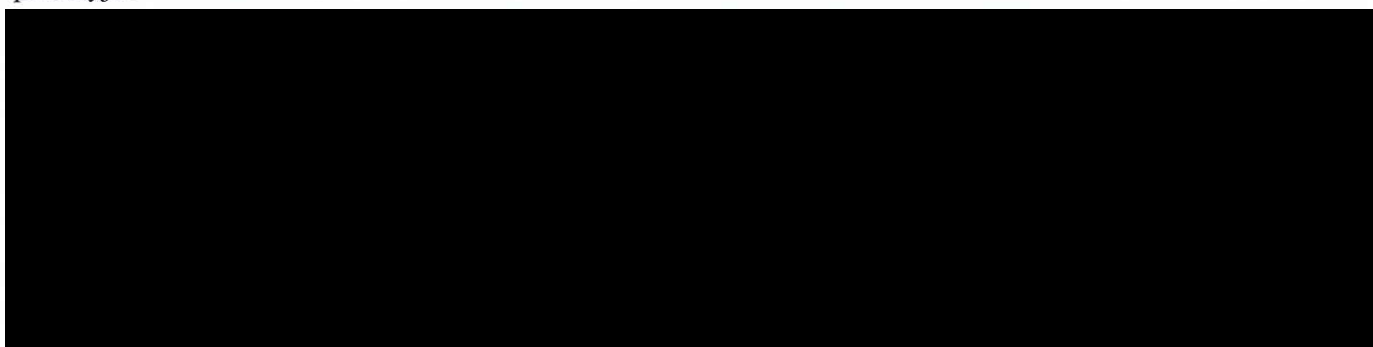
D. Lukminas paklausė, apie ką kalbėjosi J. Grikšas su [redacted], kai A. Verbickas prisijungė prie jų pokalbio. A. Verbickas pasakė, kad prie pokalbio su [redacted] prisijungė J. Grikšas. A. Verbickas sakė, kas jis prie jų pribėgo ir pasakė: *Žmogau, tu gimei su dauno sindromu ir pas tave ant kaktos parašyta, kad tu esi daunas*. Tuomet [redacted] atsiprašė ir atsitraukė, nes tokiuose dalykuose nenori nedalyvauti. Taip pat pasakė, kad jau ne pirmą kartą yra girdėjęs tokius žodžius iš J. Grikšo.

D. Lukminas paklausė, kaip sužinojo, kad seniūnijos darbuotojai nori ir gali paliudyti A. Verbicko naudai? A. Verbickas pasakė, kad suplanuoto vizito metu buvo kalbėta su seniūnijos darbuotojais, kurie pritarė kreipimuisi į Etikos komisiją.

Liudytojų paaiškinimai

Varėnos rajono savivaldybės Etikos komisija 2025 m. birželio 4 d. protokoliniu sprendimu Nr. T-9-141 priėmė sprendimą į Etikos komisijos posėdį pakviesti liudytojus.

Varėnos rajono savivaldybės Etikos komisija 2025 m. birželio 12 d. raštais Nr. T-9-143(1.13.) - T-9-155(1.13.) „Kvietimas į Etikos komisijos posėdį“ pakvietė šiuos asmenis liudyti posėdyje:

Povilo Saulevičiaus, Varėnos rajono savivaldybės tarybos nario, paaiškinimas: *diskusija vyko, tačiau vertinti ar tai buvo pakelti balsai ir ar peržengtos etikos kodekso normos, negali pasakyti. Seniūnaičių sueigoje negali būti diskutuojama asmeniniais klausimais. Nepamena, kad A. Verbickas siūlė J. Grikšui išgerti vaistų. Neatsimena, kad [redacted] ramintų J. Grikšą, tačiau pabrėžė, kad įsisiūbavus diskusijai P. Saulevičius pats pasiūlė diskusiją nutraukti, kuri niekur nevedė. Taip pat paliudijo, kad A. Verbickas nenorėjo atsakinėti į užduodamus klausimus. Necenzūrinių išsireiškimų seniūnaičių sueigos metu negirdėjo.*

[redacted], paaiškinimas: *buvo kalbama pakeltais balsais, o kas kalbėjo neatsimena. Necenzūrinių žodžių neatsimena.*

[redacted], parodymas: *Necenzūrinių negirdėjo, bet pasitikslino, kas yra tie necenzūriniai žodžiai. [redacted] dėstė, kad seniūnas pristatė ataskaitą ir pirmasis klausimas, užduotas seniūnui, buvo [redacted]. Kitą klausimą, adresuotą seniūnui, ne A. Verbickiui, jau uždavė D. Lukminas – dėl kelių finansavimo. Seniūnas sakė, kad gali greitai pateikti atsakymą, jam tik reikia peržiūrėti dokumentus. Vėliau, kitas klausimas buvo užduotas J. Grikšo dėl medicinos punkto. Prasidėjo diskusija. J. Grikšą suerzino, kad A. Verbickas pasakė: „Kad Jūs ir aš čia esame svečių teisėmis. Mano kabineto durys visą laiką yra atviros, užėikit pas mane į kabinetą ir šiuo klausimu mes padiskutuosime“. [redacted] nuomone, J. Grikšas įsiziėidė. Vėliau A. Verbickas pasakė, kad šiuo metu palikti veikiančių medicinos punkto galimybės nėra, o J. Grikšas jį išvadino melagiu. A. Verbickas jį ramino, prašė nešaukti. Taip pat pasakė, kad balsavimas vyko, ataskaita priimta.*

Vėliau neoficialiojoje dalyje, kavos pertraukėlės metu, J. Grikšas, pamatęs A. Verbicką, nesusilaikė. Nesilaikydamas atstumo vos neįrėmė galvos A. Verbickui į kaktą ir pasakė nederamą žodį. Pokalbis buvo nemalonus. Aš buvau už kelių metrų. A. Verbickas pakvietė A. Žemaitį prisijungti į judviejų nemalonus pokalbį, nes, anot A. Verbicko, J. Grikšas jį pavadino „daunu ir jam ant kaktos parašyta, kad jis yra daunas“. Ir J. Grikšas nuėjo.

[redacted] s [redacted], paaiškinimas: *daug ko neprisimena, necenzūrinių žodžių negirdėjo.*

[redacted], paaiškinimas: *balsas buvo pakeltas, necenzūrinių žodžių negirdėjo. Dar patikslino, kad balsą kėlė tik J. Grikšas. Vicemerai buvo mandagus.*

[redacted], paaiškinimas: *Ji sakė, kad seniūnaičių sueigoje buvo nepagarbos, Tarybos nariai turi elgtis etiškai. Viskas vyko sklandžiai, kol neprasisidėjo klausimai apie medicinos punktą. J. Grikšas atsistojė ir liepė tylėti*

A. Verbickui. Vėliau prasidėjo ginčai. [redacted] nuomone, buvo pakeltas balsas, o tarybos narių elgesiui turi būti keliami aukščiausi elgesio reikalavimai. Pridūrė, kad necenzūrinių žodžių negirdėjo.

[redacted], paaiškinimas: kalbėjo pakeltu tonu, neįprastu tonu, necenzūrinių žodžių negirdėjo, visas susitikimas vyko nemaloniai. A. Verbickas kalbėjo ramiai.

[redacted], paaiškinimas: kalbėjo pakeltu tonu, necenzūrinių žodžių negirdėjo, įžeidinėjimų negirdėjo, [redacted] susitikimo metu ramino J. Grikšą. A. Verbickas kalbėjo ramiai.

[redacted] paaiškinamas: J. Grikšas uždavė klausimą dėl medicinos punkto. Nuo to momento gerbiamas J. Grikšas neatrodė taip, kaip turi atrodyti tarybos narys. Kalbėjo emociškai, aštrokai. Iš šono stebėti buvo nepriimtina. Vicemerai reagavo ramiai. Seniūnaitių sueiga turėjo vykti kitaip, o ši diskusija sueigą nukreipė kita kryptimi ir galiausiai susirinkimas buvo nutrauktas. Kavos pertraukėlės metu necenzūrinių žodžių negirdėjo. Pasakė, kad provokacijos A. Verbickas nedarė.

Teisinis veiklos vertinimas ir motyvai (įrodymai)

Valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus, taip pat priemones, užtikrinančias valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už pažeidimus, nustato Elgesio kodeksas, kuriuo siekiama įgyvendinti konstitucinį valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principą, plėtoti demokratinį valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą valstybės valdžios ir savivaldybių institucijomis, skatinti valstybės politikų ir kandidatų į valstybės politikus atsakomybę už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei. Šis kodeksas reglamentuoja valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus, taip pat priemones, užtikrinančias valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už šio kodekso nuostatų pažeidimus (Elgesio kodekso 1 ir 2 str.) (Kauno rūmų (Regionų administracinis teismas) 2020 m. liepos 1 d. sprendimas Nr. eI3-840-505/2020).

Elgesio kodekso 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės politikai – asmenys, įstatymų nustatyta tvarka išrinkti į Seimo nario, Respublikos Prezidento, Europos Parlamento nario, savivaldybės tarybos nario ar savivaldybės mero pareigas ar paskirti į Vyriausybės nario, savivaldybės mero pavaduotojo pareigas. Šis kodeksas taikomas valstybės politikams, išskyrus Respublikos Prezidentą ir Europos Parlamento narius (Elgesio kodekso 3 str.).

Elgesio kodekso 4 straipsnyje, nustatančiame valstybės politikų elgesio principus, nustatyta, kad valstybės politikas viešajame gyvenime vadovaujasi šiais elgesio principais: pagarbos žmogui ir valstybei, teisingumo, sąžiningumo, skaidrumo ir viešumo, padorumo, pavyzdingumo, nesavanaudiškumo, nešališkumo ir atsakomybės. Pavyzdingumas reiškia, kad politikas deramai elgiasi visuomenėje, laikosi visuotinai pripažintamų dorovės, moralės ir etikos normų.

Elgesio kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad valstybės politikų elgesio, kuriuo pažeidžiami šiame kodekse nustatyti valstybės politikų elgesio principai ir nuostatos, tyrimą atlieka institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų

teisės aktų nustatyta tvarka sudarytos komisijos (toliau – Komisija): savivaldybių tarybose – savivaldybių tarybų sprendimu iš jų narių ir gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovų sudarytos etikos komisijos.

Įvertinus aukščiau nustatytas faktines aplinkybes, konstatuotina, jog nagrinėjamo skundo atveju Etikos komisijos pareiga buvo pradėti tyrimą, nes to nedaryti nebuvo teisinių pagrindų. Etikos komisija, tik įvertinusi faktines aplinkybes, priima vieną iš Elgesio kodekso 9 straipsnyje numatytų sprendimų ir konstatuoja, kad valstybės politikas nepažeidė šiame kodekse ar institucijos, kurioje jis eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų (Elgesio kodekso 9 straipsnio 1 punktas), arba priimti kitokio pobūdžio Elgesio kodekso 9 straipsnio punktuose numatytą sprendimą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pažymėjęs, kad Elgesio kodekso pagrindiniai tikslai siejami su visuomenės pasitikėjimo valstybės valdžios ir savivaldybių institucijomis didinimu, valstybės politikų atsakomybės už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei skatinimu. Etikos komisijos sprendimais tikrinama, ar valstybės politikų elgesio ribos nebuvo peržengtos, ir taip užkertamas kelias kitiems pažeidimams ateityje kilti (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2018-04-27 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-396-1062/2018).

Komisija svarstė, kaip reikėtų vertinti Tarybos nario J. Grikšo elgesį. Etikos komisija gavo vicemero A. Verbicko skundą, vykdė tyrimą. Tyrimo metu išklausti tiek pareiškėjo A. Verbicko, tiek atsakovo J. Grikšo, tiek liudytojų parodymai. Buvo išsiaiškinta, kad J. Grikšas A. Verbicką viešai įžeidė, pavadindamas „daunu“ ir pasakęs: „pas tave ant kaktos parašyta, kad tu esi daunas“. Vienas liudytojas patvirtino, kad minėti žodžiai buvo ištarti.

Pagal Elgesio kodekso 4 straipsnio 1 dalies 3 punktą politikai savo veikloje privalo laikytis sąžiningumo principo. Tai reiškia, kad politikas laikosi aukščiausių elgesio standartų, vieša kalba turi būti pagarbi, neįžeidžianti kito asmens garbės ar orumo, net jei tarp šalių kyla nuomonių skirtumai ar politiniai nesutarimai. Elgesio kodekso 4 straipsnio 1 dalies 6 punktas reglamentuoja, jog politikas turi deramai elgtis visuomenėje, laikytis visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų.

Įžeidžiantis ir žeminantis pasisakymas, kuris turi aiškiai niekinančią ir neetišką potekstę („daunas“, „pas tave ant kaktos parašyta...“) laikytinas nesuderinamu su politiko pareiga elgtis oriai ir pagarbiai.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas savo praktikoje yra ne kartą pažymėjęs, kad politinė kritika ir žodžio laisvė turi ribas, ypač kai yra pažeidžiamos kitų asmenų teisės į garbę ir orumą (žr. LAT nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-3-701/2014).

n u s p r e n d ė:

Remiantis pirmiau išdėstytais faktais ir teisinėmis normomis:

1. Rekomenduoti valstybės politikui Jauniui Grikšui suderinti savo elgesį ar veiklą Elgesio kodekse ar institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politiko elgesio principais ar reikalavimais.

2. Vadovaujantis Varėnos rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatu, patvirtintu Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T-X-41 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos sudarymo ir jos nuostatų tvirtinimo“, 32 punktu apie priimtą sprendimą informuoti Varėnos rajono savivaldybės tarybos narį Jaunių Grikšą, Varėnos rajono savivaldybės vicemerą Alvydą Verbicką, Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją.

3. Etikos komisijos sprendimą paskelbti Varėnos rajono savivaldybės interneto tinklalapyje.

Komisijos pirmininkė

Daiva Tamulevičienė